

JAARVERSLAG 2021 VRIENDEN VAN PARK DARWIN

Covid-19 zou opnieuw bijna het hele jaar het leven beheersen.

Maar het was ook het jaar dat we afsloten met de *nieuwe beheerder* (per 1/1/22) die in het vorige jaarverslag al was aangekondigd. Marije Maitland. (uitspraak: MEETLAND)

Tuinwerk (1)

Het was een jaar waarin goed in de tuin gewerkt kon worden, met inzet van altijd voldoende tuin vrijwilligers, we noemen ze nu trouwens **tuiniers**. De zomer werd na de vorige jaren als koud beleefd, maar was in feite als geheel genomen de meest normale ooit.

De openstelling op winterdagen, waar in het vorige jaarverslag sprake van was, moest beëindigd worden daar wegens de wisselende openingstijden mensen zich van geen sluiting bewust waren en binnen de tuin opgesloten raakten.

Daarna kwam alles weer geleidelijk op stoom: het grote snoeien, het opruimen van het snoeisel. Het met compost bedekken van de grond en het weghalen van de eerste wortelonkruiden. Maar voor je het weet woekert het onkruid alweer welig op bepaalde plekken. Het blijkt dat het steeds en consequent weghalen verschil uitmaakt. Op het eind van het jaar waren we het meeste wel kwijt. Heksenkruid, dat direct tegen de buitenrand overvloedig aanwezig is, zie je evenwel steeds weer opduiken.

Composteren kunnen we trouwens ook zelf gaan doen. Maartje stelde een composteercursus voor; moet nog zijn beslag gaan krijgen. We verzamelen afval nu op twee plekken in; de grote hoop om af te voeren, en composteerbaar afval op de composthoop. Die scheiding lukt nog niet goed.

Voor de grotere takken konden we via Flip de beschikking krijgen over een kleine hakselaar. Het haksel is ook te gebruiken als compost.

Tuinhuis

Van het tuinhuis konden we wegens de coronaregels minder gebruik maken dan beoogd. De negen bestuursvergaderingen moesten vooral per ZOOM plaatsvinden. Koffiedrinken deden we op werkdagen buiten, vaak met zelf meegebrachte drank en snacks. Maar omdat de gemeente ons beschouwt als een hoveniersbedrijf mochten we dat wel gezamenlijk doen. Zo was het iedere keer gezellig. Alles normaliseerde zich later en Frédéric de buurman kon ons op het werk weer vergasten op zijn culinaire specialiteiten. Al die strenge maatregelen hebben ons behoed voor veel erger, aldus het OMT.

Over het tuinhuis is heel erg veel te doen geweest. Over het eigenaarschap vooral. Het werd heen en weer gekatapulteerd tussen de afdelingen Groen en Vastgoed. Vastgoed eiste een grondige herziening van de fundamenteen wegens het nog aan te brengen groendak. En een hoge huur, die we dan van een andere tak van de gemeente zouden kunnen terugvragen. Vestzak-broekzak.

Uiteindelijk is alles, dankzij bemiddeling van een lid van de stadsdeelcommissie, in der minne geschikt, zonder dat het eigenaarschap geheel duidelijk werd. Een officiële opening met naamgeving (Werk en Rust blijft het idee van ondergetekende) heeft nog niet kunnen plaatsvinden.

Zonnepanelen noch groendak waren aan het eind van het jaar geplaatst.

Er kwam wel een WiFi-aansluiting; bij bestuursvergaderingen bleek die dienstig.

Tuinwerk (2)

Voorjaarsbollen kwamen opzetten, maar minder massaal dan gehoopt. Vooral grote tulpen deden het niet goed: muizenvraat. In het najaar werden opnieuw veel bollen bijgeplant.

Een groot project was het maken van borderplattegronden. De gedachte leefde al langer, vooral bij Maartje. Marije heeft dat na de zomer met de tuincoördinatoren voortvarend doorgezet. De productie erven werd zelfs gesponsord door een gulle en voor de tuin voorname gever.

Aan het eind van het jaar waren de plattegronden klaar en geprint. Nu weten we altijd precies waar wat staat, en kun je gaan spelen met de indeling. Ze moeten jaarlijks worden herzien. Ze liggen inmiddels, gelamineerd en wel, ter inzage in het tuinhuis.

In de herfst deden we iets nieuws: worteldoek aanbrengen om binnendringende helianten (kleine zonnebloemen), die een plaag aan het worden waren, te weren. Tevens maakten we de afgeschermd gebied geheel wortelvrij, voor zover dat lukt. In de loop van 2022 worden die plekken herbeplant.

Overvloedig tuinafval werd door de gemeente weggehaald na een enkel telefoontje. De taxushagen werden laat in het jaar door haar bijgeknipt (ook veel door Jos). Met het weghalen van taxusafval blijf je het hele jaar bezig, het composteert niet.

Twee initiatieven

Twee bijzondere initiatieven bereikten onze tuin. In de eerste plaats dat van Hendrikje Veerman. Zij ontwierp een grote groenwandeling, hoofdzakelijk door de Watergraafsmeer, die allerlei groengebieden met elkaar verbindt. Op voorstel van Sonja, die mede-initiatiefnemer is, werd die wandeling de *Tuintrail* genoemd. Wanneer je op je smartphone op de haltes klikt krijg je boeiende informatie te horen. Naar keuze loop je 9,5 of 16 km. Wanneer je het serieus aanpakt ben je vele uren in de weer. Bij de officiële opening in tuinpark Nieuwe Levenskracht, waar Hendrikje tuiniert, werden de deelnemers, waaronder vertegenwoordigers van het bestuur, onder leiding van Amsterdams bekende stadsecoloog Geert Timmermans verrast met een biologische wandeling door de zeer nabije omgeving, met ook voor buurman Jan allemaal nieuwe dingen. Veel Japanse duizendknoop op 't spoortalud!

Het tweede initiatief kwam van Nanda van Bodegraven en werd gefinancierd door het Humanistisch Verbond: een filosofische fietstocht, de *Spinozaroute*. Die loopt van het Spinozamonument achter het Stoperagebouw naar het Nelson Mandelapark. Op 11 plekken zijn op zitbanken kunstzinnig vormgegeven structuren aangebracht: insecten, vogels, een vroedmeesterpad, het hoofd van Spinoza zoals bij ons; op die groene structuren is een QR-code aangebracht. Met je smartphone, die je langs de route geleidt, kun je dan overal een minuut of 10 luisteren naar teksten. Sonja vertelt ons in een interview over het belang van natuur in de stad. Medewerkers van ARTIS vertellen over wilde dieren in de stadsnatuur. Daar er sprake van was dat er ook zo'n bankje zou komen in het rosarium bij de Hugo de Vrieslaan is dat even onder de aandacht gebracht. Volgend jaar meer daarover? Want zoals het rosarium eruitziet kan het niet blijven.

Er zijn Spinozafietsers geconstateerd. De Tuintrail haalde Vroege Vogels.

Tuinwerk (3)

Maar ook in onze tuin werd een tiental QR-codes aangebracht bij evenzovele bloeiërs, waarvoor Marije de prachtigste teksten schreef. Er komen er meer.

Marije heeft overigens gezorgd voor bij elkaar gesprokkelde omschrijvingen van (bijna) alle planten in de tuin, een dik boekwerk dat ze soms meetorst wanneer ze met tuiniers door de tuin wandelt; trouwens elke werkdag begint met zo'n wandeling onder leiding van de tuincoördinator van dienst. Veel van die omschrijvingen zullen op de website komen. Er is daar een nog onvolledig Excelbestand Plantenlijst met verwijzingen naar internet.

Het aantal tuiniers bleef het gehele jaar door groeien, prachtig! Op het eind waren er 75 actieve vrijwilligers (zitten ook niet-tuiniers bij). Er kwam een nieuwe tuincoördinator: Riet Berkvens. Op elke werkdag is er eentje aanwezig.

Er zijn eigenlijk bij redelijk weer altijd wel bezoekers in de tuin. Op werkdagen zagen velen hoe we ons inspanden. Er waren ook delegaties: Vrienden van de Sloterplas, de Gay Gardeners, buitenlands bezoek uit bijv. Israël en Zweden. In tijdschriften en kranten wordt de tuin vermeld. Het concept Historische Bloementuin spreekt de mensen aan.

De tuincoördinatoren volgden met vrucht een cursus gereedschapsonderhoud; tuingereedschap vereist veel zorg.

Overdracht

De overdracht van Maartje naar Marije is vlot gegaan. Na zich in maart te hebben voorgesteld kwam Marije er geleidelijk helemaal in.

Einduitkomst van het vele overleg is, dat Maartje als adviseur aan de tuin verbonden blijft, de mini-tuincursus blijft doen en gemiddeld eenmaal per maand naar Amsterdam komt. De tuincoördinatoren zijn inmiddels goed onderlegd in het tuinwerk.

Bijzondere dagen

Nu een iets somberder toon. De meeste speciale dagen konden geen doorgang vinden wegens de maatregelen. Ik noem hier alleen wat wel plaatsvond.

Van de mini-tuincursus van Maartje alleen de *herfstwandeling* ('Tuinieren in de winter'). Het was druk, en informatief. Drie gemist!

De *bijentelling* medio april was gezien de voorjaarskou een beter succes dan verwacht. 45 bijen in totaal. Overigens, de overbuurman telde er de avond ervoor in zijn geurige voortuin wel 100. Moeten we die de volgende keer dan niet meenemen?

De *vlindertelling* bood vooral veel piepkleine muntvlindertjes. Die moet je maar net zien, en dan zitten ze graag bij elkaar. Landelijk haalden niet zij de hoogste score, maar de atalanta. Het was trouwens bewolkt en net droog dus geen ideaal vlinderweer.

De *boekettendag* (alles kon even, met beperkingen) was een groot succes, zij het dat men zich aan coronarichtlijnen moest houden. De looproute was wel eens lastig. Wilma Caris, die in augustus een schildercursus had gegeven in en om het tuinhuis, bood haar pupillen de kans om die dag in de leeggehaalde groenafvalopslag, de kooi, te exposeren; het zag er mooi uit. Barbara Haasnoot verkocht veel opvallend mooie tassen; er was meer te koop, zelfs magnoliasiroop. 150 bezoekers, en 80 boeketten werden verstrekt (bijna de helft betaald door niet-leden), de helft van vorig jaar; er was geen uitgebreide reclamecampagne gevoerd om corona niet te veel een kans te geven. Iedereen was blij met een geanimeerde dag. Het voelde als vanouds. De catering werd weer gesponsord en verzorgd door Joppe Frankenhuis.

Aan het eind van het jaar verzorgden we *kerststukjes* voor allerlei instellingen en mensen. Voor het tweede jaar oefenden wij dit vak uit, er ontstaat enige expertise. Vorig jaar ontstaan als alternatief voor de vrijwilligerslunch die ook toen niet door kon gaan, heeft Kerststukjes zich ontwikkeld tot een blijvertje naar het zich laat aanzien.

We misten veel aan al die gemiste activiteiten. Niettemin, er is heel hard, met plezier en met overtuiging gewerkt.

Bestuur

De voorzitter sprak eenmalig ter vergadering haar innige tevredenheid uit. En inderdaad, *Sonja* had er zoals al die jaren een dagtaak aan; ze bereikte dan ook een volledige honorering van de subsidieaanvragen. Soms kon ze even naar Frankrijk vluchten. Meer dan eens vergastte ze ons op heerlijkheden uit haar eigen keuken. *Joke* was een professioneel penningmeester die speelt met

boekhoudkundige termen die voor alle anderen geen gesneden koek zijn. Het zag er steeds weer perfect uit, en altijd op tijd. *Anna* deed al haar secretariaatswerkzaamheden, zoals de grote ledenadministratie, zorgvuldig; bijzondere activiteiten zoals Vlindertelling en Kerststukjes werden gedegen voorbereid. *Jan* deed soms uitstapjes met zijn woensdagclubje; hij schreef verslagen van bestuursvergaderingen en dit jaarverslag, en deed heel soms een duit in het zakje. *Maartje*, en later ook Marije, bij de vorige, digitale jaarvergadering aangemeld als kandidaat-bestuurslid, wijdden zich aan de corebusiness. Maartje verliet het bestuur inmiddels.

Maar we werden ineens geconfronteerd met de nieuwe wet WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) op 1 juli 2021. Misschien heeft u er niks van gemerkt. Binnen veel organisaties betekent die een aardverschuiving. De wet gaat over verenigingen en stichtingen en kent nauwe richtlijnen waaraan bestuurders moeten voldoen. Een huishoudelijk reglement was noodzakelijk met heldere onderlinge afspraken, we hadden alleen statuten (en een ongedateerde statutenwijziging). Hier is keihard aan gewerkt. Enkele elementen uit dat reglement zullen leiden tot kleine statutenwijzigingen. In dezelfde jaarvergadering waar dit jaarverslag aan de orde komt worden huishoudelijk reglement en statuten aan de leden voorgelegd en wellicht geaccordeerd. Daarna worden de statuten bij de notaris rechtsgeldig gemaakt – met datum.

Op het eind van het jaar waren er 200 leden.

Publiciteit

De publiciteit heeft goed gefunctioneerd. Simona houdt de *facebookpagina*, met een mooie video van de tuin van winter naar hoogzomer, adequaat bij; en Jules Schaper de *website* met nu een plantendatabase. Beide worden druk bezocht. Er werden 4 veelgelezen *nieuwsbrieven* door Anna in elkaar gezet met bijdragen van deze en gene, vooral van Sonja en van Maartje. Marije stelt zich voor in een van die brieven. Omdat de printshop gesloten was (corona), was het twee keer niet mogelijk ze in geprinte vorm bij niet-gedigitaliseerden in de brievenbus te gooien; het zijn er steeds minder. Op aanvraag in druk beschikbaar.

Aan het eind van het jaar werden *cadeaubonnen* uitgereikt aan diegenen die zich bijzonder verdienstelijk hadden gemaakt: hen die veel aan de publiciteit werkten; twee mensen die door hun fysieke werk de gemeente veel werk uit handen namen; de openers en sluiters van de hekken speciaal voor die belangrijke en structurele taak; zij doen dat op vaste dagen van de week. Soms is er een invaller, maar het lukte altijd. Per keer kan het een klein half uur kosten, want je moet goed kijken of er niet iemand in de tuin achterblijft. Hulde!

En als u dit verhaal helemaal niks vindt en wilt weten hoe het echt ging, lees dan de vier *nieuwsbrieven*, bijvoorbeeld op de website van de Bloementuin van Darwin; daar wordt alles met foto's verrijkt, o.a. van Spinoza en het Spinozabankje.

Jan Dijk, secretaris verslaglegging, namens het bestuur

Volledige namen voor zover niet vermeld: Sonja Vetter-Samuels (vz), Anna Tomson (secr), Joke Jansen Schoonhoven (penn), Maartje der Kinderen (beheerder en bestuurslid), Jos Brouwer, Flip Bethe, Frédéric ten Broeke.